

DR. BERRÁR MIHÁLY

1884–1929

Állatorvosdoktor, a sebészet és szemészet tanszékvezető tanára 1921-től 1929-ig. Széles látókörű, a fiziológiában és a szövettanban is jártas, kiváló kutató, világosan és szabatosan fogalmazó pedagógus és szakíró. Az állatorvosi szemészet első magyarországi művelője; több egyszerű szemészeti vizsgáló módszer és műszer alkotója. Az első teljes állatorvosi sebészeti tankönyv írója.

Berrár Mihály 1884. december 5-én született Tiszaburán, kisbirtokos családból. Középiskoláit Aradon végezte; 1902-ben jeles reáliskolai érettségi bizonyítvány alapján a M. kir. Állatorvosi Főiskolára iratkozott be, s 1906-ban jeles állatorvosi oklevelet szerzett. 1906 júniusától 1912. szeptember 1-jéig a főiskola élettani intézetében mint tanársegéd dolgozott. 1911-ben megszerezte az állatorvos-doktori fokozatot summa cum laude minősítéssel.

Főiskolai hallgató korában tevékenyen részt vett az ifjúsági életben; az akkor alapított Ifjúsági Kórházegyesületnek alelnöke, később az Állatorvostanhallgatók Körének elnöke, az Egyetemi és Főiskolai Diákszövetség társelnöke volt. Hallgatókorában készítette (Zsupán Kálmánnal együtt) *Az aloin hatása szárnyasokra, különös tekintettel a kifejlődő köszvényre* és *A patellaficamodás mechanizmusa* című, pályadíjjal jutalmazott dolgozatát. 1912 szeptemberétől öt éven át a sebészeti klinikán mint tanársegéd dolgozott. Kutatómunkáján kívül

ismereteit állandóan gyarapította. 1909. június–július havában Német- és Franciaországban volt tanulmányúton, mely idő alatt az élet- és szövettan gyakorlati oktatását és az állatorvosi intézeteket tanulmányozta. 1910-ben, januártól augusztusig Föld körüli utazást tett Egyiptomba, Indiába, Kínába, Burmába, Japánba, Amerikába és Angliába. Külföldi útjáról visszatérve életvegytani kutatásokba kezdett. Vizsgálatainak eredményét hazai és külföldi folyóiratokban ismertette. Az élet- és szövettan terén gyűjtött ismereteit jól értékesítette később, amikor munkaköre a sebészet lett. A sebészet és szemészet körébe tartozó, önálló vizsgálatokon alapuló, értékes dolgozatai széles körű, alapos szaktudásról tanúskodnak, s kísérletes vizsgálataiból leszűrt megállapításai számos kérdést megoldottak.

1917. szeptember 18-án segédtanárrá nevezték ki. 1919. október 11-én a szemészet előadásával bízták meg, november 11-én pedig a szemvizsgálat módszerei tanszakból magántanári képesítést nyert. 1921. június 7-én nyilvános rendkívüli tanárrá, majd 1924. május 13-án nyilvános rendes tanárrá nevezték ki, és ebben a minőségben haláláig vezette a klinikát, amelyet Plósz Béla nyilvános rendes tanár 1920. május 1-jei szabadságolásakor már átvett. 1924-ben mintegy ezeroldalas kézikönyvet adott ki: *Állatorvosi sebészet. 1. Általános sebészet és szemészet, 2. Részletes sebészet. A fej, nyak, törzs és végtagok betegségei.*

1922 óta rendkívüli tagja az Országos Állategészségügyi Tanácsnak. Az 1923/1924. és 1924/1925. tanévben a tanári kar jegyzője, az 1926/27-es tanévben prorektora volt.

A nyilvánosságot kerülve, feltűnés nélkül művelte szakmáját, s rövid ideig tartó tanári működése alatt teljes odaadással szolgálta az oktatás ügyét. Különös szeretettel művelte az állatorvosi szemészetet. A világháborúban az egyik hadikórház állatorvos főnöke volt. Így bőséges anyagot gyűjtött a szemészet körébe vágó különböző kérdésekhez, s ezeket később újabb és újabb adatokkal egészítette ki. Ez irányú vizsgálatai alapján a scleralis gyűrűk eredetének magyarázatát adta meg, és a myopia fokának megállapítására szolgáló egyszerű vizsgálati eljárást dolgozott ki. Különösen értékesek a havivakság oktanát kutató, beható kísérletes vizsgálatai. Az állatorvosi szemészet kiművelése hazánkban az ő nevéhez fűződik. Az inak és ízületek statikájára vonatkozó kutatási eredményeinek szabatos megállapításai maradandó értéket képviselnek a szakirodalomban.

Széles körű, alapos képzettségének, kiváló szakavatottságának, gazdag gyakorlati ismereteinek és gyakorlati érzékének bizonyítéka az állatorvosi sebészetet és szemészetet magában foglaló, kétkötetes kiváló könyve. Ez az első teljes magyar állatorvosi sebészeti tankönyv.

Hallgatói érdekeit mindenekfölött szíven viselte. Előadásaiiba mindig belefoglalta saját gazdag tapasztalatait.

Kezdetől fogva melegen ápolt, legfőbb vágya is teljesült: a törvényhozás megadta az anyagi lehetőséget klinikájának a modern követelményeknek megfelelő kibővítésére és átalakítására. Gondos mérlegeléssel, a legapróbb részletességgel kidolgozta az építési terveket, és örömmel tekintett óhajításának megvalósulása elé; sajnos, súlyos betegsége, majd halála megakadályozta abban, hogy élvezhesse komoly, értékes munkájának eredményeit.

1929. május 26-án hunyt el Budapesten, 45 éves volt.

Irodalom

Berrár Mihály dr. † *Köztelek*, 1929. 39. 43–44. 994.

Kotlán Sándor: *A magyar állatorvosképzés története 1787–1937. A M. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Állatorvosi Osztálya alapításának 150-ik évfordulója alkalmából*. Pátria, Budapest, 1941. 210 p.